

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 710
van **PETER PERSYN**
datum: 15 juni 2017

aan **JO VANDEURZEN**
VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Woonzorgcentra - Organisatievormen

De vergrijzing in onze maatschappij neemt toe. Samen met deze stijging zien we de vraag naar rusthuisbedden crescendo gaan. Vandaag tellen we in Vlaanderen meer dan 75.000 woongelegenheden in de residentiële ouderenzorg. Nog nooit was het aanbod zo groot maar ook de verscheidenheid aan organisatievormen was nog nooit zo groot.

1. Hoeveel woonzorgcentra werden beheerd door openbare besturen, vzw's, private initiatiefnemers of andere? Graag cijfers per jaar, vanaf het jaar 2012 tot en met 2017.
2. Hoeveel woongelegenheden werden beheerd door openbare besturen, vzw's, private initiatiefnemers of andere? Graag cijfers per jaar, vanaf het jaar 2012 tot en met 2017.
3. Wat was de gemiddelde dagprijs van een woonzorgcentra beheerd door openbare besturen, vzw's, private initiatiefnemers of anderen? Graag cijfers per jaar, vanaf 2012 tot en met 2017.
4. Hoeveel subsidies (animatiesubsidie, infrastructuur,...) heeft de minister toegekend aan woonzorgcentra met een openbaar bestuur, vzw, private initiatiefnemer of andere? Graag cijfers per jaar, vanaf het jaar 2014 tot en met 2017.
5. Hoeveel woonzorgcentra blijken verlieslatend, opgedeeld in openbare besturen, vzw's, private initiatiefnemers of andere? Graag cijfers per jaar, vanaf het jaar 2012 tot en met 2017.

ANTWOORD

op vraag nr. 710 van 15 juni 2017

van **PETER PERSYN**

1. Hieronder vindt u een overzicht voor de jaren 2012 tot en met 2017 (telkens toestand 1 januari) van het aantal bestaande woonzorgcentra, uitgesplitst naar beheersinstantie (openbaar, social-profit, en profit):

	bestaande WZC	bestaande WZC openbaar	bestaande WZC social- profit	bestaande WZC profit
2012	756	229	396	131
2013	765	230	407	128
2014	772	225	415	132
2015	779	222	426	131
2016	790	224	431	135
2017	801	219	448	134

2. Hieronder vindt u een overzicht voor de jaren 2012 tot en met 2017 (telkens toestand 1 januari) van het aantal woongelegenheden in de bestaande woonzorgcentra, uitgesplitst naar beheersinstantie (openbaar, social-profit, en profit):

	bestaande WZC – wgl.	bestaande WZC openbaar – wgl.	bestaande WZC social- profit – wgl.	bestaande WZC profit- wgl.
2012	68.844	24.195	35.908	8.741
2013	70.152	24.472	36.786	8.894
2014	71.811	24.408	37.950	9.453
2015	74.070	24.290	40.082	9.698
2016	76.526	24.552	41.263	10.711
2017	78.792	24.496	43.298	10.998

3. Sinds de Zesde Staatshervorming is Vlaanderen bevoegd voor het prijsbeleid in woonzorgcentra, dagverzorgingscentra, centra voor kortverblijf, serviceflatgebouwen en groepen van assistentiewoningen.

Teneinde over eigen, Vlaamse statistische gegevens te beschikken over de gemiddelde dagprijzen in de woonzorgcentra werd in mei 2016 een nulmeting van de toegepaste dagprijzen in de woonzorgcentra geïnitieerd. De bedoeling hierbij was om de effectief toegepaste dagprijzen in de woonzorgcentra op 1 mei 2016 in kaart te brengen, ongeacht of er voor of na de overheveling van de bevoegdheden reeds een dagprijsverhoging of indexering heeft plaatsgevonden. Dit statistisch overzicht van gemiddelde dagprijzen in Vlaanderen dient dan ook als startpunt voor toekomstige vergelijkingen en kan ook gebruikt worden voor verdere besprekingen in het kader van het te voeren prijzenbeleid in Vlaanderen.

Gezien de verwerking van deze gegevens op een andere manier gebeurd is dan dit voorheen het geval was, kunnen de resultaten van de nulmeting niet zonder meer

vergeleken worden met de cijfers die de Prijzendienst de afgelopen jaren ter beschikking stelde.

De Vlaamse overheid opteert ervoor om de gemiddelde dagprijzen te berekenen op basis van gewogen gemiddelde voor alle kamertypes, rekening houdend met aantal eenheden per kamertype. Dit wijkt fundamenteel af van de werkwijze die de Prijzendienst in het verleden hanteerde, maar is statistisch veel correcter. Doordat de Vlaamse overheid bovendien ook bevoegd is voor het verlenen van de erkenningen, kunnen de gegevens inzake de gehanteerde dagprijzen ook gekoppeld worden aan de erkenningsstatus en erkende capaciteit van de betrokken voorziening. Deze gegevens waren niet altijd beschikbaar bij de Prijzendienst, zodat zij bij het opmaken van hun statistieken hiermee geen rekening konden houden.

De resultaten van deze nulmeting werden ondertussen eind 2016 op de website van het agentschap Zorg en Gezondheid gepubliceerd (<https://www.zorg-en-gezondheid.be/dagprijzen>).

De gemiddelde dagprijs op 1 mei 2016 in een woonzorgcentrum in Vlaanderen voor alle kamertypes bedroeg op basis van deze nulmeting 54,60 euro. Uitgesplitst volgens uitbatende rechtspersoon bedroeg deze gemiddelde dagprijs respectievelijk 52,23 euro (openbaar), 54,85 euro (social profit) en 59,04 euro (profit).

Meer gedetailleerde overzichten kunt u raadplegen op de website van het agentschap Zorg en Gezondheid.

De nulmeting 2016 betrof een eerste meting van wat een jaarlijks weerkerende periodieke meting van de op 1 mei van dat jaar toegepaste dagprijzen zal worden. Dit zal ons in staat stellen om jaar na jaar over actuele gegevens te beschikken en de vastgestelde evoluties op het vlak van de dagprijszetting in woonzorgcentra te kunnen duiden. Momenteel wordt door het agentschap Zorg en Gezondheid de meting 2017 uitgevoerd. De verwerkte gegevens zullen in het najaar 2017 gepubliceerd worden.

4. Overzicht verleende subsidies 2014-2017:

Instellings- en incontinentieforfaits

Op basis van de cijfers die het RIZIV verstrekke waren dit de effectieve uitgaven voor 2015 en 2016 met betrekking tot de instellings- en incontinentieforfaits voor de woonzorgcentra (ROB en RVT) en de centra voor kortverblijf. De cijfers 2017 zijn nog niet beschikbaar. Vanaf het 2e semester 2016 is dit inclusief de nieuwe animatiefinanciering ten belope van 2,2318% bovenop de instellingsforfaits.

	openbaar, vzw en privé
2015	1.435.950.542
2016	1.510.427.843

Bron: RIZIV overzicht – voorlopige afsluiting 2015 en uitgaven 2016 // 6de staatshervorming dd. 15-4-2016 en dd. 19-5-2017

Sociaal akkoord

Dit betreft de uitgaven eindeloopbaan, derde luik en titels en kwalificaties.

- Eindeloopbaan

Dit betreft voor de woonzorgcentra (ROB en RVT), de centra voor kortverblijf en de centra voor dagverzorging de uitgaven eindeloopbaan.

	openbaar	vzw	privé	Totaal
2014	31.427.642,22	34.405.311,04	5.972.891,86	71.805.845,12

2015	31.705.000,71	37.723.684,36	6.414.879,65	75.843.564,72
2016	30.385.609,15	40.017.893,23	6.847.481,72	77.250.984,10
2017 (tot heden)	18.729.455,78	24.260.341,37	4.426.963,95	47.416.761,10

Bron: RIZIV – RVT-applicatie dd. 22-6-2017

- Derde luik

Dit betreft voor de woonzorgcentra (ROB en RVT) en de centra voor kortverblijf en de centra voor dagverzorging de loonharmonisering, jobcreatie en supplement jobs gecreëerd via de middelen fiscale maribel, en een bijkomende tegemoetkoming voor de openbare sector.

	openbaar	vzw	privé	totaal
2014	69.776.409,56	116.240.433,25	18.777.775,40	204.794.618,21
2015	64.950.870,49	135.029.630,01	21.699.272,75	221.679.773,25
2016	62.798.117,88	127.635.268,60	21.350.376,51	211.783.762,99
2017 (tot heden)	36.912.347,48	59.565.379,01	11.775.164,60	108.252.891,09

Bron: RIZIV – RVT-applicatie

- Titels en kwalificaties

Met deze middelen betaalt de overheid voor de verpleegkundigen in de woonzorgcentra (ROB en RVT) en de centra voor kortverblijf die voor 2 september 2016 de vereiste titel of beroepsbekwaamheid verworven, de betreffende premies uit. Het RIZIV beschikt enkel over de cijfers met betrekking tot de effectieve uitgaven voor 2015 en 2016.

	openbaar, vzw en privé
2015	69.776.409,56
2016	64.950.870,49

RIZIV overzicht – voorlopige afsluiting 2015 en uitgaven 2016 // 6de staatshervorming dd. 15-4-2016 en dd. 19-5-2017

Animatiesubsidiëring

	vzw	openbaar	totaal
2014	24.580.319,92	15.048.809,58	39.629.129,50
2015	26.108.429,65	14.820.724,34	40.929.153,99
1e semester 2016	13.263.405,67	7.584.590,31	20.847.995,99

Bron: agentschap Zorg en Gezondheid

Met ingang van 1 juli 2016 worden de animatiesubsidies uitbetaald als 2,2318% bovenop de RIZIV-instellingsforfaits (zie hierboven) en zijn deze niet meer beperkt tot de vzw en openbare voorzieningen, maar uitgebreid naar alle rechtsvormen.

Tegemoetkoming ex-DAC

Deze subsidiëring is uitdovend en beperkt tot een aantal voorzieningen met vzw-statuu

	vzw
2014	4.144.535,87

2015	3.807.005,00
2016	3.557.153,31
2017	3.594.545,71

Bron: agentschap Zorg en Gezondheid

Tegemoetkoming ex-gesco

Met ingang van 1 januari 2016 werd het gesco-statuuat voor personeelsleden in de ouderenvoorzieningen met een vzw-statuuat geregulariseerd en is deze tegemoetkoming te last van het budget van het agentschap Zorg en Gezondheid. Deze subsidiëring is uitdovend en beperkt tot een aantal voorzieningen met vzw-statuuat

	vzw
2016	5.027.607,41
2017	5.016.764,57

Bron: agentschap Zorg en Gezondheid

VIPA-infrastructuursubsidies

	vzw en openbaar
2014	53.942.311,28
2015	0,00
2016	n.v.t.
2017 (tot heden)	n.v.t.

In uitvoering van de resolutie van het Vlaams parlement van 19 juni 2013 zijn er vanaf 2015 geen nieuwe dossiers meer goedgekeurd onder de oude subsidiemethodiek. Begin dit jaar is de regelgeving goedgekeurd voor de opstart van het infrastructuurforfait in de woonzorgcentra. Op 31 maart is de eerste oproep tot bekomen van dit infrastructuurforfait verzonden.

5. Actuele gegevens met betrekking tot het aantal verlieslatende woonzorgcentra zijn niet beschikbaar.

De recentste data komen uit de studie "Financiering van de residentiële ouderenzorg: het perspectief van de voorzieningen" van professor dr. Jozef Pacolet en mevrouw Annelies De Coninck van juni 2015. De gebruikte cijfers in deze studie dateren van 2012.

Met uitzondering van de openbare voorzieningen werden in deze studie echter geen financiële gegevens van individuele voorzieningen maar van de uitbatende beheersinstanties geanalyseerd. Een belangrijke nuance bij dit onderzoek is bovendien dat binnen de beschikbare gegevens van deze beheersinstanties er vaak ook financiële gegevens van andere activiteiten opgenomen zijn, waardoor de resultaten met de nodige omzichtigheid moeten geïnterpreteerd worden.

Van de 178 onderzochte openbare woonzorgcentra bleken er 154 of 86,51% verlieslatend te zijn.

Van de 171 onderzochte private non-profit organisaties bleken er 34 of 19,88% verlieslatend.

Van de 51 onderzochte private for-profit organisaties bleken er 15 of 28,41% verlieslatend.